

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
Библиотеке “БРАНКО РАДИЧЕВИЋ”
за 2023. годину

Ж И Т И Ш Т Е

Фебруар, 2024.

Библиотека је основана 11. маја 1962. године са циљем да прикупља, обрађује, чува и издаје књиге на коришћење. У њен састав су ушле све сеоске читаонице и библиотеке, укупно 11 огранака, да би се њихов рад уједначио, а библиотекарство у општини Житиште развијало у складу са прописаним стандардима.

*У 2023. години Библиотека „**БРАНКО РАДИЧЕВИЋ**“ је обављала рад са корисницима, спровела предвиђене културно-образовне активности и манифестације за децу и одрасле, организовала стручно усавршавање запослених, сарађивала са другим библиотекама, основним школама, удружењима грађана у складу са усвојеним Програмом рада за ову годину, одговарајућим законским прописима и потребама корисника уз сарадњу са својим оснивачем СО Житиште.*

НАБАВКА КЊИГА

У 2023. години, књижни фондови Библиотеке и њених 11 огранака обogaћени су са **1417 јединица у вредности од 1.107.012,00 динара**. Завичајна збирка је попуњена са **29 књига у вредности од 13.400,00 динара**.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама финансирао је путем спроведеног конкурса за набавку књига куповину 200 књига у вредности од 120.000,00, а средствима општинског буџета купљено је 335 књига у вредности од 264.243,00 динара.

Откупом Министарства културе и информисања попуњени су књижни фондови Библиотеке и свих огранака са 383 књиге у вредности 337.180,00 динара, док је путем откупа Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама књижним фондovima придодата 381 публикација у износу од 326.357,00 динара.

Поклонима грађанства, издавача и аутора, књижни фондови су обogaћени са 118 књига у вредности од 59.232,00 динара.

Основни вид набавке и у 2023. години у Библиотеци је поклон. Укупан број књига добијених поклоном, откупом министарства за културу и информисање и обавезним примерком за Завичајну збирку је 911 што је 64% од укупног броја нових књига. Њихова вредност је 736.169,00 динара што је 66% укупне вредности нових књига.

Структура набављених књига по УДК групама:

0 - 18; 1 - 25; 2 - 8; 3 - 86; 5- 4; 6 - 6; 7 - 28; 8 - 919; Д8 – 237; 9 – 86; Укупно: 1417.

Структура нових књига по језицима: на српском језику набављене су 1072 публикације, на мађарском 6, а на румунском 30.

Структура монографских публикација у Завичајној збирци:

0- 1; 8 – 20; 8Д – 2; 9 – 6, Укупно: 29.

Укупан број библиотечких јединица у 2023. години је 73583.

Нове књиге по квалитету, актуелности, литерарном и научном значају и вредности задовољавају културне, образовне и информативне потребе корисника.

У 2023. години Библиотека је набављала следеће часописе и новине: **ДНЕВНИК, ПОЛИТИКА, ПОЉОПРИВРЕДНИК, ПАНЧЕВАЧКО ЧИТАЛИШТЕ, СВЕСКЕ, ЗЛАТНА ГРЕДА.**

На поклон су стизали следећи часописи: **ВЕСТИ, ГОДИШЊАК БМС, УЛАЗНИЦА, ШУМЕ.**

Током 2023. године корисницима Библиотеке на располагању је било 10 наслова новина и часописа.

СТРУЧНИ ПОСЛОВИ И РАД СА КОРИСНИЦИМА

Стручни послови, набавка, обрада, инвентарисање, издавање, чување и заштита библиотечке грађе, упис чланова, контрола невраћених публикација, ревизија и отпис су редовно обављани у складу са Планом рада Библиотеке за 2023. годину.

У 2023. години је обрађено и у фондове укључено 1417 монографских публикација. У електронску базу података унета су 1293 монографска записа, а укупно, до 31. децембра 2023. године, унета су 37039 записа.

Рад са корисницима се одвијао уобичајено, према предвиђеном плану. Књиге су се могле наручити и телефоном, мејлом, и по потреби запослени су их носили члановима Библиотеке

на кућне адресе. Са враћеним књигама се поступало на основу Препоруке о руковању са књигама и другом физичком позајмљеном грађом Народне библиотеке Србије.

Радно време Библиотеке у Житишту је радним данима од 7 до 19 часова, у Банатском Карађорђеву од 7 до 14, у Равном Тополовцу од 8 до 14 часова, у огранку у Торку и у Српском Итебеју три пута недељно од 7 до 14 часова и у Честерегу два пута недељно од 11 до 15 часова, а у огранку у Новом Итебеју једном недељно у сарадњи са ОШ „Милош Црњански“.

Огранци у Банатском Двору и Међи, који се налазе у просторијама основних школа ускладили су рад са радом школа у којима се налазе.

У Библиотеку је у 2023. години учлањено 1414 чланова, што је око 10% становништва Општине Житиште. Структура чланова Библиотеке: 723 (51%) члана су деца до 14 година, 176 чланова су ученици средњих школа (13%), 42 (2%) студенти, 234 (17%) су запослени, 58 (4%) земљорадници, 96 (7%) пензионери и 85 (6%) остали.

Најчитаније су књиге Горана Милашиновића, Вање Булића, Дејана Тиаго Станковића, Ђорђа Лебовића, Бојана Љубеновића, Мирјане Бобић Мојсиловић, Љиљане Шарац, Нелета Карајлића, Весне Радусиновић, а међу дечијим писцима књиге Градимира Стојковића, Уроша Петровића, Јасминке Петровић, Харијет Манкастер, Елизабете Дами, Џека Торна. Међу страним писцима најчитаније су књиге: Лусинде Рајли, Фредрика Бакмана, Ју Несбеа, Елене Феранте, Софије Лундбреј, Харлан Кобена.

У 2023. години на читање је издато 13774 књига, од тога из групе 8 - за одрасле - 5672, а за децу 6858. Из стручне, приручне и научно популарне литературе 1244 јединице. Обрт књижног фонда је 20%.

Рад Библиотеке и огранака прати Матично одељење ГНБ "Жарко Зрењанин". Надзор врши руководилац Матичног одељења ГНБ "Жарко Зрењанин", Предраг Јеремић, дипломирани библиотекар.

РАД ОГРАНАКА

Активности у огранцима су се обављале према плану предвиђеном Програмом рада за 2023. годину. Огранци у Банатском Карађорђеву, Честерегу, Торку, Српском Итебеју, Новом Итебеју и Равном Тополовцу радили су без прекида, а рад у огранцима чији су фондови смешетени у просторије основних школа усклађен је са радом школа у којима се налазе. Огранци у Хетину и Банатском Вишњићеву, у којима се послови библиотекара обављају волонтерски, радили су по позиву корисника, и представљају приоритет у вези са изналажењем решења за постојеће проблеме који се јављају приликом рада. Крајем претходне године, због све лошијих услова у згради у Банатском Вишњићеву у којој су биле смештене спомен соба и библиотека, и учесталих провала миграната у исту, све књиге пребачене су у Дом културе у истом месту до реализације пројекта изградње додатних просторија намењених за смештање књижног фонда и експоната. У разговору са руководством Општине, предочено нам је да ће пројекат бити реализован током 2024. године.

Све планиране активности у огранцима су испуњене: редовно и ажурно су обављани библиотечки послови, постављане изложбе нових књига, појединачне посете, вођена је дневна и месечна статистика и извештаји редовно достављани Библиотеци, учествовали су и у организацији Литерарног конкурса за децу. Организовани су и поједини облици рада са децом - радионице, групне посете библиотеци, промоције.

КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ

У 2023. години Библиотека је кроз културне манифестације, програме и издавачку делатност популарисала књигу, читање и писање. Успешно су реализовани следећи програми и манифестације:

26. ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС ЗА ДЕЦУ: Литерарни конкурс је објављен 1. марта 2023. године. На овом конкурсима учествују деца, ученици основних школа, која пишу на српском, мађарском и румунском језику. На 26. Литерарни конкурс Библиотеке “Бранко Радичевић” стигла су 154 рада. На српском језику 133 рада - 68 песама и 65 прозних радова.

Ученици нижих разреда су послали 46 песама и 22 прозна рада, а ученици виших разреда 22 песме и 43 прозна рада.

На мађарском језику је пријављено 9 прозних радова ученика нижих разреда и 6 прозних радова ученика виших разреда, а на румунском 6 прозних радова ученика нижих разреда.

Учествовале су све основне школе са територије наше општине.

Највише радова је доставила ОШ „Петар Кочић“ из Честерега, односно 35 радова.

Све пристигле радове је прочитао, и одабрао најбоље, жири у саставу: Марија Нинковић, библиотекарка Библиотеке „Бранко Радичевић“, Едит Сарка, помоћница председника општине Житиште, задужена за културу и Тања Балош, библиотекарка Библиотеке „Бранко Радичевић“.

Похваљено је 13 ученика нижих разреда и 17 ученика виших за песме и прозне радове на српском језику.

Од приспелих радова на мађарском језику је похваљено и награђено 5 ученика, и 4 ученика похваљена су за радове на румунском језику.

Сви ученици су добили похвалнице и књиге.

Библиотека „Бранко Радичевић“ и жири су похвалили и наставнике, чији су ученици награђени, и школу која је послала највише радова на Литерарни конкурс.

ПЕСНИЧКА ШТАФЕТА: Ова манифестација се организује у сарадњи са ГНБ "Жарко Зрењанин". Гост овогодишње, 49. Песничке штафете, била је књижевница Јасминка Петровић.

ДЕЧЈА НЕДЕЉА: И ове године врата Библиотеке и њених огранака су од 2. до 8. октобра била отворена најмлађим корисницима, полазницима ПУ "Десанка Максимовић" и ученицима првих разреда основних школа. Они су се упознали са фондовима и радом Библиотеке. Свима су уручене бесплатне чланске карте.

Полазницима ПУ “Десанка Максимовић”, узраста од 3 до 5 година, библиотекарци су причали и читали бајке и кратке приче, и обрађивали са њима теме на задате појмове.

Радионице су одржаване и у огранцима у Банатском Двору, Равном Тополовцу, Честерегу, Српском Итебеју, Торку, Банатском Карађорђеу.

У Житишту је са децом која похађају продужени боравак у школи организована **Читалачка значка.**

КЊИЖЕВНИ СУСРЕТИ, ПРОМОЦИЈЕ: У 2023. години Библиотека је била организатор низа догађаја. Организоване су промоције књига, представљена су нова издања Библиотеке, пружена је подршка манифестацијама које славе стогодишњице постојања добровољачких села у општини Житиште, а у сарадњи са Клубом књиге одржани су манифестација Вино је поезија, 22. књижевни маратон и промоција Зборника радова са Књижевног конкурса „Банатско перо“.

Током месеца јануара, на манифестацији „Карађорђевачка прела“ у Банатском Карађорђеу представљено је ново издање Библиотеке, зборник радова о највећем добровољачком насељу у Краљевини Југославији – Банатском Карађорђеу, који симболично носи назив „Карађорђевачко stoleће“, Свеска 2.

Манифестација посвећена вину и стиховима под називом Вино је поезија, трећи пут је одржана у Житишту у организацији Библиотеке и клуба књиге Бранко Радичевић и Туристичке организације у Житишту, уз занимљиву изложбу вина из приватне колекције Душанке и Зорана Прибишић. Стиховима су се, уз домаћине, представили песници из Зрењанина, Београда, Кикинде, Вршца, Српске Црње, Крајишника, Куле и Бечеја и готово свих места из Баната, као и домаћини из Житишта.

Светски дан поезије, 21. март, обележен је промоцијом књиге песама Снежане Томин из Кикинде под називом „Мојих педесет“. Књигу су представили председници житиштанског и кикиндског Клуба књиге, Предраг Радаковић и Миодраг Бркин, а промоција је уједно била и прилика за редовно дружење чланова два клуба које траје више од 20 година.

На књижевном маратону, одржаном у мају претходне године, публици су се представили учесници из Кикинде, Крајишника, Зрењанина и Житишта, а простор су улепшале слике са ликовне колоније у организацији Туристичке организације општине Житиште. Пре почетка маратона организована је пловидба Бегејом за све учеснике маратона и пријатеље Библиотеке и Клуба књиге.

У оквиру манифестације Пиле фест, Библиотека "Бранко Радичевић" организовала је културно – уметнички програм у којем су учествовали: др Милан Мицић - генерални секретар Матице српске, Ирфан Менсур – глумац, редитељ, сценариста и педагог, музичка школа „Јосиф Маринковић“ из Зрењанина и АП „Јовица Јелић“ из Банатског Карађорђевог.

Током месеца октобра одржано је представљање књиге „Ждрал“ ауторке Данијеле Милосављевић из Новог Сада. Мирјана Штефаницки Антонић, рецензент, и сама ауторка, представиле су садржај књиге, док је музичку пратњу композицијама Анте Гргина извео бас кларинетиста СНП-а Саша Милосављевић.

Почетком децембра организована је промоција књиге „Прекидам тишину“ Срђана Карановића из Крајишника. Уз аутора, у програму су учествовали Зденка Трифуњагић, Ервин Газдаг и Милан Бојанић. Простор су оплемениле изложба слика Далиле Аврам из Торка и изложба фотографија са фотосафаријаа Јаша Томић.

Уместо новогодишњег књижевног матинеа, промоција Зборника радова са 23. Књижевног конкурса „Банатско перо“ окупила је књижевнике и љубитеље књиге у Житишту крајем децембра. Зборник симболично носи назив „Медоносна кошница речи“, а промоцији су присуствовали аутори прича, песама и афоризама чији су радови одабрани за објаву у Зборнику и пријатељи Библиотеке и Клуба књиге.

Библиотека „Бранко Радичевић“ узела је и учешће на Мини сајму књиге у Темишвару, у сарадњи са Савезом Срба у Румунији, а организована је и посета запослених Сајму књига у Новом Саду и Сајму књига у Београду.

23. КЊИЖЕВНИ КОНКУРС „БАНАТСКО ПЕРО“: На овогодишњи конкурс пријављено је 898 радова: 72 приче, 157 песама и 669 афоризама, а жири у саставу: Милана Рајић Кецић, Виктор Шкорић и Александар Чотрић одабрали су за објаву 20 прича, 30 песама и 158 афоризама.

ИЗЛОЖБЕ НОВИХ КЊИГА: Изложбама нових књига и препорукама за читање и у 2023. години смо наставили да промовишемо књижне фондове Библиотеке и огранака. Изложбама се посетиоцима Библиотеке откривају садржаји оних делова фонда који се ретко користе, који су непознати и мање познати корисницима, а притом су занимљиви и информативни. Изложбама књига су обележени Дан државности и Дан националне библиотеке и књиге, Дан примирја у Првом светском рату, и други значајни датуми и годишњице. Поводом ових празника, свим посетиоцима и корисницима Библиотеке су тих дана поклањане књиге које је објавила Библиотека.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Библиотека "Бранко Радичевић" је регистрована за издавачку делатност 31. децембра 1997. године и до сада има 167 објављених наслова. У 2023. години је објављено пет публикација: 3 збирке песама и 2 зборника.

Издавачка делатност Библиотеке "Бранко Радичевић" има за циљ да богати своје фондове, да објављује дела која афирмишу локалне литерарне ствараоце, наш завичај и његове културне вредности, али и ствараоце из дијаспоре.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Стручно усавршавање радника Библиотеке је законска обавеза. Због тога је стално усавршавање запослених путем семинара, курсева и предавања из области савременог библиотекарства, познавања, употребе и примене нових информационих технологија обавеза запослених Библиотеке "Бранко Радичевић". Ове године били смо и домаћини једног таквог догађаја, па је у оквиру наших просторија организован семинар за све заинтересоване колеге из Средњобанатског округа под окриљем Народне библиотеке Србије и Градске народне библиотеке „Жарко Зрењанин“.

Сви стручни радници су учествовали на два акредитована семинара, један у организацији Народне библиотеке Србије на тему *Иновативност у библиотекама – од Storytelling-a до Storydoing-a – дигитални маркетинг* и један у организацији Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ под називом *Грађанска наука: библиотекари као спона између науке и грађана*.

ПРОСТОР ЗА РАД И ОПРЕМА

У 2023. години Библиотека и њени огранци радили су у постојећим просторијама које су због редовне набавке књига постале недовољне за адекватан смештај књига, одржавање програма и вођење завичајне збирке. Посебно је тај проблем изражен у Житишту где су књиге из појединих области смештене на полицама и у два реда што отежава рад са корисницима због лошег прегледа фонда.

Библиотеци у Житишту недостаје просторија за завичајну збирку, читаоница и простор за одвојено дечије одељење.

У сарадњи са Општином Житиште, изнедрено је решење за ове проблеме. Библиотеци су, у оквиру истог комплекса, са друге стране улазног ходника, додељене још три канцеларије, које би измештањем и прерасподелом омогућиле смештање завичајне збирке у засебну просторију, уређење и опремање научног одељења са читаоницом и одвајање дечијег одељења у нову, пространу, светлу. Засебну просторију са погледом на атријум Библиотеке- Просторије су нам додељене крајем претходне године, а у реализацију планираних активности у вези са решавањем поменутог проблема и реорганизацију креће се што пре. Додела додатног простора у знатној мери унапредиће услове рада, повећати прегледност и доступност књиженог фонда корисницима и побољшати презентовање установе корисницима и јавности уопште.

Крајем претходне године, због све лошијих услова у згради у Банатском Вишњићеву у којој су биле смештене спомен соба и библиотека, и учесталих провала миграната у исту, све књиге пребачене су у Дом културе у истом месту до реализације пројекта изградње додатних просторија намењених за смештање књижног фонда и експоната. У разговору са руководством Општине, предочено нам је да ће пројекат бити реализован током 2024. године.

У огранку у Торку јављају се потешкоће у раду током зимских месеци које не зависе од Библиотеке, с обзиром на то да је Библиотека само корисник простора.

САРАДЊА

Настављена је сарадња са основним школама, Предшколском установом, удружењима грађана, установама културе, Матичном библиотеком, општинским библиотекама Средњобанатског округа, издавачима и књижарама, Клубом књиге „Бранко Радичевић“, Туристичком организацијом општине Житиште, јавним предузећима, Штампариијом „Ситопринт“, Књижаром „Театар“ из Зрењанина, Културним центром Војводине, БМС, Савезом Срба у Румунији.

ЗАКЉУЧАК

- Књижни фондови Библиотеке и њених 11 огранака обogaћени су са 1417 јединица у вредности од 1.107.012,00 динара. Завичајна збирка је попуњена са 29 књига у вредности од 13.400,00 динара, а укупан књижни фонд Библиотеке и 11 огранака износи 73583 библиотечке јединице,

- Библиотечки послови су редовно и ажурно обављани: обрада монографских и серијских публикација, упис нових чланова, издавање, чување и заштита књига и друге библиотечке грађе, контрола невраћених књига, израда дневне и месечне статистике, ревизија и отпис књижног фонда. Обрађено је и у фондове укључено 1417 монографских публикација,

- У 2023. години је уписано 1414 чланова. Коришћено је 13774 књига, од тога из групе 8 - за одрасле - 5672, а за децу 6858. Из стручне, приручне и научно популарне литературе 1244 јединице. Обрт књижног фонда је 20%,

- Библиотека "Бранко Радичевић" има 11 огранака и сви су радили у складу са усвојеним Програмом рада Библиотеке "Бранко Радичевић" за 2023. годину, у договору са школама и Месним заједницама, јер се књижни фондови налазе и у њиховим просторијама,

- Одржано је 29 различитих програма и догађаја, у Библиотеци у Житишту и оградима,

- Објављено је 5 нових издања: 3 збирке песама, 2 зборника,

- Сви стручни радници су учествовали на два акредитована семинара, један у организацији Народне библиотеке Србије на тему *Иновативност у библиотекама – од Storytelling-a до Storydoing-a – дигитални маркетинг* и један у организацији Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ под називом *Грађанска наука: библиотекари као спона између науке и грађана*.

- У сарадњи са Општином Житиште изнађено је решење за проблем недовољног простора за смештај књижног фонда у библиотеци у Житишту, проширењем на додатни простор обезбеђене су засебне просторије за Завичајну збирку, научно одељење са читаоницом и дечије одељење, што ће унапредити услове рада, повећати прегледност и доступност књижног фонда корисницима и побољшати презентовање установе корисницима и јавности уопште,

- Библиотека је сарађивала са свим основним школама, Предшколском установом, ГНБ „Жарко Зрењанин“, општинским библиотекама Средњобанатског округа, Клубом књиге „Бранко Радичевић“, удружењима грађана, Туристичком организацијом Општине Житиште, јавним предузећима, Штампаријом „Ситопринт“, Књижаром „Театар“ из Зрењанина Културним центром Војводине, БМС, Савезом Срба у Румунији.

Директорка
Робертина Шијан

Председница Управног одбора
мр Светлана Бабић